

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 22C/26/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7207204139
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2012:7207204139.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II, sudkyňou, JUDr. Slávkou Zborovjanovou, v právnej veci žalobcu Jána H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Z. č. XXX, právne zastúpený JUDr. Marekom Hroudou, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Krmanova 16, 040 01 Košice, proti žalovanej D. H., rod. P., nar. X.XX.XXXX, bytom G. 7, XXX XX H., právne zastúpenej JUDr. Katarínou Habiňákovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie Štúrova 20, 040 01 Košice, v konaní o zaplatenie 25.000,00 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4.900 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Konanie v časti o zaplatenie 500 eur z a s t a v u j e .

V prevyšujúcej časti uplatnenej istiny a príslušenstva žalobu z a m i e t a .

O trovách konania rozhodne samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom zo dňa 15.2.2007 domáhal zaplatenia sumy 350.000,- Sk s prísl. s odôvodnením, že so žalovanou boli manželmi, manželstvo bolo uzatvorené 3.9.1983 a rozvedené bolo rozsudkom 24C 490/1992, ktorý nadobudol právoplatnosť 5.2.1993. Počas trvania manželstva nadobudli právo spoločného členstva a spoločného nájmu k družstevnému bytu, nachádzajúcemu sa v Košiciach, na G. 7, č. bytu XX, na 6 posch., ktorý pozostáva z dvoch izieb, kuchyne a príslušenstva. V konaní 11C/1/2005 Okresného súdu Košice I bolo zrušené právo spoločného nájmu k uvedenému bytu, pričom za výlučného nájomcu a člena družstva bola určená žalovaná, D. H..

V prejednávanej spore žiada vyporiadať všeobecnú cenu členského podielu bytu, t.j. cenu, za ktorú je možné v danom mieste a čase byť nadobudnúť, alebo predať členské práva a povinnosti k bytu a to s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR 2Cdo 9/1997.

Hodnotu spoločného majetkového práva určil v sume 700.000,- Sk. Žalovaná ani napriek výzve mu protihodnotu za polovičný podiel členských práv v uvedenom družstevnom byte, teda sumu 350.000,- Sk nezaplatila.

Na základe uvedeného žiadal, aby žalovaná bola zaviazaná zaplatiť mu sumu 350.000,- Sk s 9,5 % úrokom z omeškania, počítaným zo sumy 350.000,- Sk od 25.12.2006 do zaplatenia.

Svoj návrh podaním zo dňa 2.5.2008 zmenil a žiadal zaplatiť mu polovicu z ceny členského podielu bytu počítanú zo sumy 1.300.000,- Sk, teda sumu 650.000,- Sk s 9,5 % ročným úrokom z omeškania od 25.12.2006 do zaplatenia. Súd uznesením zo dňa 24.5.2010 pripustil zmenu petitu v navrhnutom znení.

Na pojednávaní 15.10.2010 žiadal pripustiť zmenu žalobného návrhu tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 25 000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne, počítaný od

25.12.2006 do 24.5.2010 zo sumy 11.617,87 eur a úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne, počítaný od 25.5.2010 do 15.10.2010 zo sumy 21.576,05 eur a úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne, počítaný od 16.10.2010 do zaplatenia zo sumy 25.000,- eur. Súd uznesením zo dňa 15.10.2010 pripustil zmenu žalobného návrhu v navrhovanom znení.

Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu, na pojednávaní konanom dňa 2.10.2012, zobral späť žalobu v časti o zaplatenie 500 eur.

Žalovaná sa k návrhu vyjadrila písomne, podaním označeným ako odpor, zo dňa 4.9.2007. Uviedla, že byt bol síce pridelený za trvania manželstva, ale členský podiel zaplatila z peňazí, ktoré jej pre tento účel podarovala matka. So žalobcom nemali finančné prostriedky a bolo by v rozpore s dobrými mravmi, aby súd priznal finančnú náhradu zo všeobecnej ceny bytu pre žalobcu, pretože členský podiel nebol zaplatený zo spoločných finančných prostriedkov, ale išlo o platby, ktoré realizovala ona z peňazí, ktoré nadobudla do výlučného vlastníctva od svojej matky. Poukázala, že žalobca počas trvania manželstva nikde nepracoval, takže spoločné finančné prostriedky ani nemohli nadobudnúť. Žalobca okrem toho neplatí výživné, na dcéru dlhuje asi 19.000,- Sk a na syna asi 30.000,- Sk. Žiadala, aby súd žalobu zamietol.

Žalovaná sa k čiastočnému späťvzatiu nároku o zaplatenie 500 eur vyjadrila, že súd by o tomto nároku rozhodovať nemal s prihliadnutím na skutočnosť, že ide o vyporiadanie členského podielu.

Súd po vykonaní dokazovania výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkov - S. P., H. H., D. L., I. Y., a listinnými dôkazmi - výzvou na vyplatenie členského podielu a podacím lístkom, dokladom o doručení výzvy, prepúšťacím listom Mestskej vojenskej správy Košice, oznámením o pridelení bytu, poštovou poukážkou, členskou knižkou, rozhodnutím o prijatí za člena SBD - Nové mesto, poštovou poukážkou, oznámením o pridelení bytu, vyjadrením spoločnosti Atomia s.r.o., vyjadrením spoločnosti GIC Real a pripojenými spis. mat. 24C 490/92, 11C/1/2005 rozhodol rozsudkom zo dňa 15.10.2010 tak, že žalobcu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania.

Proti rozsudku podal odvolanie žalobca, v ktorom žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil alebo zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd uznesením 5Co/6/2011 - 165 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. Poukázal na ustálenú súdnu prax, uznesenie Najvyššieho súdu SR v Bratislave sp.zn. 3Cdo 26/2010 z 22.11.2010, v ktorom dovolací súd potvrdil ustálené pravidlo, že v konaní o zrušenie práva spoločného nájmu bytu, sa súd môže riadiť iba platnou hmotnoprávnou úpravou (§705 ods. 2,3 OZ), rozsudok 5Cdo 98/2003, na ktorý poukazuje aj rozsudok 1Cdo289/2006. Určovacou žalobou sa rieši kto bude ako člen družstva ďalej byt užívať, sa rieši aj otázka členského podielu v bytovom družstve, zároveň treba zdôrazniť, že riešenie výplaty kto a akú sumu pri nadobúdaní členského podielu je povinný vyplatiť zo zostatkovej hodnoty tohto podielu druhému účastníkovi sa nemôže riešiť v konaní o zrušenie práva spoločného nájmu k družstevnému bytu, lebo toto konanie nie je spojené s tým konaním, v ktorom by sa posudzuje, v akých podieloch sa rozdelí hodnota, ktorú predstavoval majetok tvoriaci BSM účastníkov, prípadne kto z bývalých manželov, čo a v akej cene z tohto majetku nadobudne, lebo na tom nič nemení ani skutočnosť, že prípadne už uplynula lehota uvedená v ust. § 149 ods. 4 OZ.

So zreteľom na uvedené súd zisťoval, či majetková hodnota zaniknutého členského podielu patrila do zaniknutého BSM a aká je trhovacia cena družstevného bytu.

Súd doplnil dokazovanie o výsluch účastníkov konania, svedkýň H. G., D. Y. a M. A., oznámením realitnej kancelárie G.I.C. Real, s. r. o., Atomia s. r. o. a znaleckým posudkom č. 92/2012.

Žalobca vo výpovedi uviedol, že nie je pravdou, že by bil manželku alebo deti, ani že sa o deti nestaral. Uviedol, že žalovaná zobrala od jeho rodičov 8.000,- Sk, ktoré použila na výplatu bytu. On za byt stále platil, rovnako platil aj pôžičky a čiastku, ktorú svedkyňa platila za bývanie, 500,- Sk, nikdy nevidel. Od rodičov žalovanej nikdy nedostali nič. On chodieval domov, bolo to raz za čas, avšak naspäť do Košíc sa vracal s naloženými taškami.

Uviedol, že v predmetnom byte bývala aj stará mama žalovanej. Keď sa vrátil z vojenčiny žiadal, aby ona odišla preč a následne sa do bytu nasťahoval Spoločne z mladomanželskej pôžičky zakúpili veci a spolu túto pôžičku splácali.

Právny zástupca žalobcu poukázal na tú skutočnosť, že žalobca v 1-izbovom byte vôbec nebýval, pretože v tomto byte skutočne ani bývať nemohol, keďže mesiac po uzatvorení manželstva odišiel na ZVS a z tejto sa vrátil 26.10.1984. Žalobca pracoval vo VSŽ do r. 1989. Následne, v r. 1989 prešiel na Garbiarsku, kde bol zrušený zamestnávateľ v r. 1991-92 a žalobca prišiel z uvedeného dôvodu o pracovné miesto. Žalobca do r. 1993 robil pre spol. Medial strážnika a odvtedy je nezamestnaný. Žalobca bol zárobkovo činný, prispieval na domácnosť a nie je pravdivé tvrdenie, že nič nedoniesol a do domácnosti neprispieval. Domácnosť viedli zo spoločných prostriedkov, veci spoločne nakupovali zo spoločných prostriedkov. Žalobca nedoplatky na výživnom má, avšak z dôvodu, že je nezamestnaný.

Z výpovede žalovanej vyplynulo, že rodičia žalobcu jej nikdy žiadne peniaze nedali, pretože ona s nimi neudržiavala kontakt. Stretli sa, keď bola na prísahe a potom ešte raz.

Žalobca výživné neplatil, raz polícia chcela žalobcu odniesť na záchytku, ale bolo potrebné zaplatiť peniaze tak povedala, nech ho nechajú doma.

Žalobca vo VSŽ robil 4-5 rokov, až ona náhodou prišla na to, že je nezamestnaný, keď mal doniesť výplatu. Žalobca, keď prišiel do bytu, byt bol zariadený vecami, ktoré kúpila ona, pretože pred uzatvorením manželstva 6 rokov pracovala a mala ušetrené nejaké peniaze.

Udáva, že od začiatku bola členkou družstva len ona, nevie, ako ho tam družstvo pripísalo, žalobca nič nepodpisoval. Ak by si bol žalobca vedomý toho, že má nárok na tento byt, tak by sa ho bol už dávno domáhal. K tomuto bytu sa dostala pomocou rodičov a v tomto vedomí žila ďalej.

Potvrdila, že mladomanželské pôžičky, ktoré zobrali spoločne, časť splatili, avšak do rozvodu manželstva tieto neboli splatené úplne a zvyšok pôžičky splatila sama.

Právna zástupkyňa žalovanej uviedla, že účastníci konania nemali spoločnú domácnosť založenú, pretože žalovaná so sestrou bývali na ubytovni a žalobca býval u rodičov. Dňa 31.10.1983 odišiel na vojnu. Z tohto prepúšťacieho listu je zrejme, že základnú vojenskú službu (ZVS) vykonal od 31.10.1983 do 26.10.1984. Prepúšťací list je zo dňa 9.10.1987, kedy bol prepustený z vojska.

Z oznámenia realitnej kancelárie G.I.C. Real, s. r. o., (č. l. 179) je zrejme, že trhová hodnota bytu je od 45.000 € do 52.000 €.

Z oznámenia realitnej kancelárie Atomia, s. r. o. (č. l. 181), vyplynulo, že hodnota dvojizbového bytu nachádzajúceho sa na Bauerovej X na 7. posch. sa v súčasnosti môže pohybovať vo výške 50.000 - 53.000 eur.

Zo znaleckého posudku č. 92/2012, znalkyne Ing. M. K. zo dňa 19.6.2012 (č. l. 243) súd zistil trhovú hodnotu 49.000 eur ku dňu ocenenia a trhovú hodnotu ku dňu zrušenia spoločného nájmu, februáru 2006 vo výške 29.400 eur.

Svedkyňa D. Y. (sestra žalovanej) uviedla, že sestra mala 2-izbový byt. V r. 1981 dokončila školu a spolu so sestrou bývali na ubytovni. Keďže mama nechcela, aby bývali na ubytovni, tak nám kúpila 1-izbový byt. Následne, keď sestra bola tehotná, tak kúpila 2-izbový byt. Kúpila ho preto, aby mohla spolu s nimi bývať aj ona. V predmetnom 2-izbovom byte bývali sestra, jej manžel, syn Z. a ona. V čase, keď byt kúpila, žalobca bol vojakom. Po skončení vojenskej služby sa však hneď neprisťahoval do Košíc, jeden čas býval v Z.. Potom, ako mu sestra našla prácu vo VSŽ, prišiel bývať do Košíc. Keďže účastníci konania sa stále hádali, žalobca bol agresívny, pil a bil sestru, ona z uvedeného dôvodu musela odísť. V tom čase účastníci konania ako manželia nemali žiadne finančné prostriedky. Byt im kúpila jej mama z finančných prostriedkov, ktoré poukázala cez SLSP a zaplatila byt. Rovnako vedela, že sestra nemala dobrý vzťah s bývalou svokrou. Mama kúpila byt aj jej, aj ďalším dvom sestrám. Žalobca sa nestaral o deti a rodinu, do bytu nedal ani halier a žil ako príživník a rodinu živila sestra. Svedkyňa dopĺňa, že byt im mama nekúpila ako manželom, ale kúpila tento byt sestre. Žalobca neplatí výživné na deti, je dlžný na výživnom. Ona sa z bytu odsťahovala 31.7.1985. Má vedomosť o tom, že žalobca sa z tohto bytu odsťahoval, keď sa rozviedli.

Žalobca sa do predmetného bytu nasťahoval niekedy v máji r. 1985, keď sa vrátil z vojny, tak sa vrátil k svojím rodičom do Z..

Svedkyňa, M. A. (sestra žalovanej) potvrdila, že mama sestrám kúpila 1-izbový byt a sestra, žalovaná sa stala členkou bytového družstva. V septembri 1983, po uzatvorení manželstva manžel nebýval v byte, býval v Joviciach a v septembri 1983 odišiel na vojnu, kde bol 1 rok. V decembri 1983 dostali 1-izbový

byt, avšak pár týždňov na to, keďže mama povedala, že keď sestra je tehotná, bol by lepší 2-izbový byt a sestra dostala 2-izbový byt. Sestra, nemala peniaze na doplatok k 2-izbovému bytu tak mama jej dala peniaze. Sestra bola na všetko sama, žalobca do domácnosti nič neplatil, neprispieval na dieťa. Rovnako starí rodičia, teda rodičia žalobcu sestre nijako nepomáhali. Domnieva sa, že malého ani nevideli. Potvrdila, že žalobca sa nasťahoval do Košíc, v r. 1985, ako mu sestra vybavila prácu vo VSŽ. Sestra mala ťažký život a má ho doteraz. Žalobca jej nedal ani halier a neviem, čo teraz žiada od svojej bývalej manželky.

Podľa ust. § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav prejednávanej veci.

Zo zhodných tvrdení účastníkov konania a sobášneho listu založeného v spis. mat. 24C490/1992 Mestského súdu v Košiciach je zrejmé, že účastníci konania uzatvorili manželstvo 3.9.1983 pred Miestnym národným výborom v Rožňave, kde je zapísané v knihe manželstiev vo zväzku 8, na str. 238, pod por. č. 118. Posledné spoločné bydlisko účastníkov konania bolo na adrese G. 7, v H.. Z manželstva pochádzajú deti syn Z., nar. XX.X.XXXX a dcéra J. nar. X.X.XXXX. Rozsudkom 24C/490/1992 manželstvo bolo rozvedené, pričom na čas po rozvode bol maloletý Ján a maloletá J. zverené do výchovy matke a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. Z. sumou 550,- Sk a mal. J. 400,- Sk mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 5.2.1993. Z návrhu na rozvod manželstva vyplynulo, že mesiac po sobášii žili u svokrovcov a následne manžel odišiel na ZVS a od 1.2.1985 začali viesť spoločný život. Od začiatku boli hádky, ktoré postupom času boli silnejšie a častejšie, pil, o deti nemal záujem, viackrát žalovaná volala políciu, musela opustiť byt a ísť k susedom, žalobca finančne do domácnosti neprispieval.

D. H. návrhom, podaným dňa 18.10.2003, požiadala o zrušenie užívacieho práva k družstevnému bytu. V tomto konaní bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 6.12.2005 tak, že bolo zrušené právo spoločného nájmu k bytu, nachádzajúcemu sa v H. na G. 7, č. bytu XX, na 6. posch., pozostávajúceho z dvoch izieb, kuchyne a príslušenstva. Za výlučného nájomcu a člena družstva bola určená D. H.. Z. H. bol povinný sa z bytu vysťahovať do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd odôvodnil rozhodnutie tým, že je nesporné, že počas trvania manželstva vzniklo navrhovateľke právo na uzatvorenie zmluvy o nájme družstevného bytu, a teda vznikol aj spoločný nájom bytu, ako aj spoločné členstvo manželov v družstve. Zo stanoviska SBD II Košice vyplynulo, že účastníci nadobudli byt na G. X na základe rozhodnutia predstavenstva SBD II Košice, zo dňa 30.3.1984. Stalo sa tak za trvania manželstva, teda vzniklo spoločné členstvo i spoločný nájom bytu manželov. D. H. nebola zaviazaná poskytnúť Z. H. náhradné bývanie z dôvodu, že ten mal vyriešenú bytovú situáciu tak, že býva so svojimi rodičmi v rodičovskom dome od r. 1993.

Listinným dôkazom Rozhodnutím o prijatí za člena SBD - Nové mesto (č.l. 47) žalovaná preukázala, že na základe prihlášky bola D. P. predstavenstvom SBD na svojom zasadnutí 20.5.1982, uznesenie č. 480/V/82, prijatá za člena družstva. Bola vyzvaná na zaplatenie základného členského vkladu vo výške 3.000,- Sk. Z kópie členskej knižky (č.l. 26), ktorá je vypísaná na meno žalovanej, bolo preukázané tvrdenie žalovanej, že ona bola prijatá za člena družstva na členskej schôdzi 27.4.1982, pričom bolo zaplatené zápisné vo výške 200 Sk dňa 8.4.1982 a základný členský vklad zaplatený podľa poštovej poukážky 4.6.1982 vo výške 3.000,- Sk.

Oznámením o pridelení bytu (č.l. 26) Stavebné bytové družstvo II, Košice, listom zo dňa 2.1.1984 oznámilo žalovanej, D. P. pridelenie dvojizbového bytu na sídlisku KVP, v bloku B-XX. Súčasne bola vyzvaná, aby v lehote 6 dní, t.j. najneskôr do 11.1.1984 zaplatila členský podiel na pridelený byt vo výške 17.610,- Sk, pričom po odrátaní členského vkladu suma, ktorú mala zaplatiť bola 14.610,- Sk. Dokladom o zaplatení (č.l. 27) bola preukázaná skutočnosť, že žalovaná uhradila 16.1.1984 členský podiel SBD II Košice, vo výške 14.610,- Sk.

Z poštovej poukážky zo dňa 4.6.1982 súd zistil, že žalovaná zaplatila základný členský vklad 3.000,- Sk.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd posudzoval, či žalobcovi vzniklo spoločné členstvo v bytovom družstve. Vychádzal z ust. § 703 ods. 2 OZ, (ak vznikne len jednému z manželov za trvania manželstva právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, vznikne so spoločným nájomom bytu manželmi aj spoločné členstvo manželov v družstve; z tohto členstva sú obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne).

V čase vzniku práva na uzatvorenie zmluvy platilo ust. § 175 ods. 1,2 OZ v znení platnom do 31.12.1991, (ak za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich nadobudnú právo užívať byt, vznikne právo spoločného užívania bytu manželmi. Ak vznikne len jednému z manželov za trvania manželstva právo

na pridelenie družstevného bytu, vznikne s právom spoločného užívania i spoločné členstvo manželov v družstve; z tohto členstva sú obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne).

Účastníci konania nadobudli byt č. 12 na G. ul. č. X v H. na základe rozhodnutia predstavenstva SBD II Košice zo dňa 20.3.1984. Právo na uzatvorenie nájomnej zmluvy vzniklo žalovanej za trvania manželstva, a to v čase, keď na základe výzvy SBD II, žalovaná uhradila zvyšnú časť členského podielu, t. j. dňa 16.1.1984 pre SBD II Košice. Súd poukazuje na rozhodovaciaj prax, ktorá jednoznačne zastáva názor, právo na pridelenie družstevného bytu vznikne zaplatením celého členského podielu, nie základného vkladu, pričom podľa R 34/1983 ak za trvania manželstva vznikne právo na pridelenie družstevného bytu len jednému z manželov, s právom spoločného užívania (spoločného nájmu), vznikne aj spoločné členstvo manželov v družstve. Právo na pridelenie družstevného bytu a právo osobného užívania družstevného bytu vzniká časovo odlišne. Vznik spoločného členstva manželov v družstve a vznik spoločného užívania družstevného bytu je viazaný na okamih uzavretia dohody o odovzdaní a prevzatí bytu (nájomnej zmluvy). Na základe uvedeného je zrejmé, že ak iba jeden z manželov je členom družstva a ak mu počas trvania manželstva vznikne právo na uzatvorenie zmluvy o nájme družstevného bytu, so spoločným nájmom bytu manželmi, vznikne aj spoločné členstvo manželov v družstve. Tento následok nastane len vtedy, keď manželia skutočne spolu trvale žijú.

Manželstvo účastníkov bolo uzatvorené 3.9.1983, takže im v súlade s cit. ustanoveniami a vysloveným právnym názorom vzniklo právo spoločného užívania bytu manželmi i spoločné členstvo manželov v družstve.

Súd hodnotil stanovisko právnej zástupkyne žalovanej, týkajúce sa, že manželia nemali spoločné hospodárenie. Súd toto tvrdenie vyhodnotil na základe vykonaného dokazovania, a síce, obaja účastníci zhodne prehlásili, že v čase, keď vzniklo spoločné členstvo manželov v družstve (rozhodnutím o pridelení bytu č. 12, na G. 7, v H., pre 3-člennú rodinu, 20.3.1984, výmerom zo dňa 8.5.1984, založené v spis. mat. 11C/1/2005, na čl. 3), žalobca nemal úmysel trvalo opustiť domácnosť, ale v tom čase bol vojakom základnej vojenskej služby. Táto skutočnosť nemôže byť dôvodom, aby nevzniklo spoločné členstvo manželov v družstve z dôvodu, že trvale spolu nežili, keďže žalobca si plnil svoju zákonnú povinnosť, ktorá v tom čase existovala. Zo samotného tvrdenia žalovanej v svojej výpovedi, ako aj žalobcu vyplynulo, že v predmetnom byte spolu bývali, za byt v čase trvania manželstva platili nájom a rovnako v tom čase mali spoločné hospodárenie, dôkazom čoho je aj skutočnosť, že spoločne im bola poskytnutá mladomanželská pôžička, ktorú použili za trvania manželstva a za trvania manželstva ju čiastočne aj splatili.

Súd sa zaoberal námietkou žalovanej, že celú hodnotu členského podielu zaplatila ona z prostriedkov, ktoré jej darovali rodičia. Z dokazovania jednoznačne vyplynulo, že členský podiel, ako základný, tak aj zvyšný členský podiel, žalovaná zaplatila tak, že tieto finančné prostriedky jej darovala mama. Súd nemohol prihliadať na tvrdenie žalovaného, ktorý uviedol, že jeho rodičia mu dali 8.000,- Sk, ktoré boli použité na kúpu členského podielu, a to z dôvodu, že žiadnym spôsobom túto skutočnosť nepreukázal, takže neunesol bremeno tvrdenia. V prípade, ak aj tieto finančné prostriedky boli rodičmi žalobcu darované, tieto neboli použité na kúpu členského podielu, ale zrejme boli strovené počas trvania manželstva. Z preukázaných listinných dôkazov, ako aj výpovedí vypočutých svedkov, matky žalovanej a sestier žalovanej, ako aj svedkyne Evy L. a I. Y. vyplynulo, že tieto finančné prostriedky boli získané výlučne ako dar žalovanej zo strany matky žalovanej. V prípade vyporiadania BSM, na takto vložené finančné prostriedky by súd prihliadal ako vnos jedného z manželov do bezpodielového spoluvlastníctva a tento vnos by odčítal z celkovej hodnoty BSM. Na podporu tohto tvrdenia súd môže analogicky použiť rozhodnutie NS ČR spis. zn. 22Cdo/1658/98, (vyslovený právny názor, že v prípade, ak kúpna cena za nehnuteľnosť bola úplne zaplatená z výlučných prostriedkov jedného z manželov, ale kupujúci boli obidvaja manželia, ktorí obaja jasne prejavili vôľu nadobudnúť túto nehnuteľnosť do BSM, je práve táto vôľa rozhodujúca z hľadiska určenia nehnuteľnosti, či patrí alebo nepatrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva). Súd dodáva, že v prípade, ak matka žalovanej nechcela, aby predmetný byt, resp. jeho členský podiel nadobudli obidvaja manželia, mala tento byt kúpiť ona, resp. inej osobe.

Súd k predbežnej otázke, či všeobecná hodnota členského podielu týkajúca sa predmetného bytu, by patrila do bezpodielového spoluvlastníctva manželov na základe uvedených skutočností zaujal stanovisko, že táto majetková hodnota je súčasťou zaniknutého BSM účastníkov konania.

Podľa ustálenej praxe sa členský podiel v konaní o vyporiadanie BSM vyporiadava vo všeobecnej hodnote bytu. Tento postup je potrebné zachovať, aj keď sa členský podiel vyporiadava ako podielové spoluvlastníctvo. Podľa vysloveného právneho názoru, v rozsudku 3Cdo/291/2006 NS SR, členský podiel, ktorý môže byť predmetom prevodu alebo dedenia, má majetkovú hodnotu, ktorého cena sa

stanoví ako cena všeobecná, t.j. cena, za ktorú by bolo možné v danom mieste a čase nadobudnúť členské práva a povinnosti k bytu, porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia a pod., pričom obvykle sa táto trhovú cena zisťuje porovnaním už zrealizovanými prevodmi členských podielov.

Z uvedeného dôvodu súd vykonal dokazovanie znaleckým posudkom č. 92/2012 znalkyne Ing. M. K., ktorá zistila trhovú hodnotu predmetného bytu ku dňu ocenenia vo výške 49.000,- eur a ku dňu zániku spoločného členstva a spoločného nájmu, k februáru 2006, vo výške 29.400,- eur. Zistenú trhovú hodnotu účastníci konania nenamietali, tak že súd mal za to, že s ňou súhlasia.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že BSM nebolo vyporiadané po jeho rozvode podľa ust. § 149 OZ, žiaden z účastníkov nepodal návrh na súd a medzi účastníkmi nedošlo ani k dohode o vyporiadaní BSM, takže nastupuje zákonná domnienka, uvedená v ust. § 149 ods. 4 OZ, podľa ktorej platí, že ak ide o ostatné majetkové práva, medzi ktoré nepochybne patrí aj členský podiel v bytovom družstve, je tento v podielovom spoluvlastníctve rozvedených manželov a ich podiely sú rovnaké.

Žalovaná v konaní namietala premlčanie. Súd sa touto námietkou zaoberal. S prihliadnutím na rozhodnutie NS SR 2 MCdo, z právnej vety, vyplývajúcej z tohto rozhodnutia je zrejmé, že ak do 3 rokov od zániku manželstva zaniklo spoločné členstvo rozvedených manželov v družstve, môže sa po uplynutí tohto obdobia ten z rozvedených manželov, ktorý sa nestal členom družstva, úspešne domáhať voči druhému manželovi zaplata 1/2 hodnoty členského podielu titulom vyporiadania spoločného majetkového práva, za použitia analógie § 142 ods. 1 OZ. Toto majetkové právo sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe, počítanej podľa ust. § 101 OZ. Premlčacia doba začína plynúť nasledujúci deň po dni, od ktorého uplynuli 3 roky od zániku manželstva.

K zániku BSM došlo 5.2.1993, teda doba na podanie žaloby na vyporiadanie majetku, patriaceho do BSM, začala plynúť od 5.2.1993 a uplynula 5.2.1996. Z rozsudku 11C/1/2005 súd zistil, že právo spoločného nájmu k predmetnému bytu bolo zrušené rozsudkom zo dňa 6.12.2005, ktorý nadobudol právoplatnosť 7.2.2006, kedy sa žalovaná stala výlučnou nájomníčkou a členkou družstva. Členstvo žalobcu v družstve nezaniklo do troch rokov od zániku BSM.

Súd je toho názoru, že majetkové právo, predstavujúce hodnotu členského podielu sa má vyporiadavať v trojročnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť od 7.2.2006 a uplynula by do 7.2.2009. Žaloba na vyporiadanie tohto majetkového práva bola podaná 15.2.2007, teda právo žalobcu nie je premlčané.

Súd postupoval podľa zásad striktne určených v ust. § 142 OZ, podľa ktorých, ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom. V prejednávanej príhode prichádza do úvahy zaniknuté majetkové právo vyporiadať za primeranú náhradu. Z uvedeného dôvodu súd zisťoval výšku „primeranej“ náhrady.

Pri určovaní primeranosti náhrady vychádzal zo znenia ust. § 142 ods. 1 OZ (ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.), podľa ktorého zákon stanovuje, že okrem veľkosti podielov súd prihliada aj na účelné využitie veci, na násilné správanie podielového spoluvlastníka, pričom ide len o fakultatívne vymedzenie. Pri určovaní primeranosti náhrady súd prihliada aj na iné skutočnosti, kto a akou mierou sa pričínil o nadobudnutie spoločnej veci, kto ju zveľaďoval a pod.

Z uvedeného je zrejmé, že pri určovaní primeranej náhrady súd má túto primeranosť zisťovať a komplexne vyvodiť z viacerých hľadísk. Jediným a rozhodujúcim pre určenie primeranosti náhrady nie je výška podielu.

V prejednávanej príhode súd dospel k záveru, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi a rovnako v rozpore s princípom spravodlivosti, ak by súd za primeranú náhradu zrušeného spoločného členského podielu prihliadal len na polovičný podiel žalobcu. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalobca sa o nadobudnutie predmetného bytu nepričinil žiadnym spôsobom, do tohto bytu sa nasťahoval, až keď bol byt kúpený a z výpovede žalovanej vyplynulo, že v tom čase bol už aj zariadený. Súd prihliadal na skutočnosť, že žalobca v predmetnom byte býval pribl. po dobu 8 rokov (od 1985 do 1993) a počas tejto doby sa so žalovanou o byt spoločne starali, keďže mali spoločné hospodárenie. Po rozvode manželstva sa žalobca z tohto bytu odsťahoval, neprispieval na nájomné a rovnako sa o tento byt nestaral a nezveľaďoval ho, a to až do doby, pokiaľ mu rozhodnutím súdu nezaniklo spoločné členstvo v družstve a spoločný nájom k predmetnému bytu (od 1993 do 2006). Rovnako súd prihliadal

aj na tú skutočnosť, že dôvodom rozpadu manželstva bolo agresívne a neprimerané správanie žalobcu a požívanie alkoholických nápojov počas trvania manželstva.

Na základe všetkých týchto kritérií súd vyhodnotil, že primeranou náhradou za zrušený spoločný členský podiel je 1/10 určenej trhovej hodnoty tohto bytu, teda čiastka vo výške 4.900 eur.

Z uvedeného dôvodu súd zaviazal žalovanú vyplatiť žalobcovi sumu vo výške 4.900 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti uplatnenej istiny a v časti príslušenstva žalobu zamietol, keďže žalovaná sa do omeškania dostane až po uplynutí lehoty určenej súdom, na vyplatenie priznanej čiastky.

Keďže žalobca zobral svoj návrh späť v časti o zaplatenie 500 eur, súd konanie v tejto časti na základe dispozitívneho úkonu žalobcu o zaplatenie 500 eur zastavil v súlade s ust. § 96 ods. 1 O. s. p. Súd prejavovaný názor právnej zástupkyne žalovanej, že súd by o tom nemal vôbec rozhodovať nehodnotil ako nesúhlas so zastavením časti konania. Súd je toho názoru, že o vykonanom úkone účastníka súd musí rozhodnúť, s poukazom na cit. ust., kde zákon takýmto spôsobom rozhodnutie neobmedzuje.

O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením, v súlade s ust. § 151 ods. 3 O.s.p., a to do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, v ktorom rozhodne aj o trovách štátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v dvoch písomných vyhotoveniach a to v súlade s ust. § 205 O. s. p. ods. 1 v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O. s. p. je potrebné uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Podľa ods. 2 cit. zák. ust. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že podľa písm. a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, podľa písm. b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, podľa písm. c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, podľa písm. d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, podľa písm. e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), podľa písm. f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.